

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi

60721400 – Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari
(tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar)
bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablari

Toshkent 2023

ISHLAB CHIQLIGAN VA KIRITILGAN:

Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti.

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023 yil « 7 » 08 dagi 344 - sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti. Asosiy qoidalar", "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti. Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori", O'zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy meyoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	<i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tavsifi .....</i>	5
1.1.	Qo‘llanish sohasi	5
1.1.1.	<i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha malaka talabining qo‘llanishi.....</i>	5
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari.....	5
1.2.	<i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.....</i>	5
1.2.1.	<i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari.....</i>	5
1.2.2.	<i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining obyektlari.....</i>	6
1.2.3.	<i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari.....</i>	6
1.2.4.	<i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.....</i>	7
2.	<i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar .....</i>	9
2.1.	Umumiy kompetensiyalar.....	9
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar.....	9
2.3.	Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta’minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar.....	10

2.3.1. <i>Kvalifikatsiya .....</i>	11
2.3.2. <i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi uchun ajratilgan o‘quv fanlari, bloklar bo‘yicha soatlar va kreditlar.....</i>	11
2.3.3 <i>60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha ta’lim dasturining tuzilishi.....</i>	12
Bibliografik ma’lumotlar.....	13
Kelishuv varag‘i.....	15

60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) bakalavriat ta’lim yo‘nalishining umumiy tasnifi

60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi, kechki va sirtqi ta’lim shakllarida amalga oshiriladi. Barcha ta’lim shakllari bo‘yicha o‘qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining meyoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo‘llanish sohasi

1.1.1. 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi Malaka talabining qo‘llanilishi.

Malaka talabi 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta’lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talabining asosiy foydalanuvchilari:

-mazkur ta’lim yo‘nalish bo‘yicha malaka talablari, o‘quv reja va o‘quv dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o‘quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas’ul hamda o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv bo‘limi boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o‘qituvchilari;

-ta’lim yo‘nalishining o‘quv reja va o‘quv dasturlarini o‘zlashtiruvchi oliy ta’lim tashkilotining talabalari;

-bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

-ta’limni boshqarish bo‘yicha vakolatli davlat organlari;

-oliy ta’lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;

-oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatni nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

-kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

-oliy ta’lim tashkilotlariga o‘qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ot-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) bakalavriat ta’lim yo‘nalishi – “Ishlab chiqarish va ishlov berish” ta’lim sohasidagi yo‘nalish bo‘lib, tikuv

buyumlarini tayyorlashda zamonaviy yo'ndashuv va resurstejamkor innovatsion texnologiyalarni qo'llash orqali mahsulot sifatini oshirish, tikuv buyumlarini va ishlab chiqarish texnologik jarayonlarni loyihalashning avtomatlashtirilgan usullari bilan bog'liq kasbiy sohalar majmuasini qamrab oladi.

Bakalavriat ta'lim yo'nalishini o'zlashtirgan bitiruvchilarning kasbiy faoliyati sohasi ratsional, resurstejamkor, raqobatbardosh loyihalash texnologiyalari, yengil sanoat va moda sanoati mahsulotlarini tayyorlash (jumladan, charm, mo'yna, kiyim-kechak, poyabzal, aksessuarlar va har xil turdagimateriallardan mahsulotlar) ishlab chiqarishni o'z ichiga oladi.

1.2.2. 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining obyektlari:

-davlat va nodavlat tashkilot, korxonalar va muassasalar, kompaniyalar (firmalar), ishlab chiqarish birlashmalari va boshqalar;

- mehnatni tashkil etish, mehnat bozorini rivojlantirish va tartibga solish hamda aholi bandligini ta'minlash, aholini ijtimoiy muhofaza qilish, mehnat munosabatlarini tartibga solish, mehnatni moddiy rag'batlantirish va muhofaza qilish jarayonlari;

– tikuvchilikda qo'llaniladigan xom-ashyo va materiallar va moddiy-texnika resurslari; shu jumladan, tikuvchilik buyumlari, poyabzal, charm, mo'yna, charm-attorlik buyumlari, ularni ishlab chiqarish bo'yicha uskunalar va texnologik jarayonlar, sinov usullari va vositalari, mahsulot sifatini nazorat qilish;

- normativ-texnik hujjatlar va standartlashtirish tizimlari, iqtisodiy tahlilga asoslangan ilmiy-texnik va tashkiliy yechimlar;

– tikuv buyumlari ishlab chiqarish texnologik jarayonlari va jihozlari;

– ilmiy-tadqiqot jarayonlari;

– tikuv buyumlari ishlab chiqaruvchi tikuvchilik korxonalarining boshqaruv tizimlari.

60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha bitiruvchilar pedagogik qayta tayyorlashdan o'tgandan keyin, professional ta'lim muassasalarida ta'limning vakolatli boshqaruv organlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o'qitish bo'yicha pedagogik faoliyati bilan shug'ullanish huquqiga ega bo'ladi. Bakalavriatning kasb ta'limi yo'nalishlari bundan mustasno.

1.2.3. 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- *ilmiy-tadqiqot;*
- *tashkiliy–boshqaruv;*
- *loyihaviy–konstruktorlik;*
- *axborot-tahliliy faoliyat;*

1.2.4. 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari:

60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, obyektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bolishi lozim:

Ilmiy-tadqiqot faliyatida:

– ilmiy tadqiqot institutlari va markazlarida tarmoqlar va sohalarni zamonaviy boshqarish usullari bo‘yicha ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirishda qatnashish;

– xo‘jalik yurituvchi subyektlarni zamonaviy boshqarish tizimini ta’minlashga bag‘ishlangan mamlakatdagi va xorijiy davlatlardagi fan-texnika yutuqlari, maxsus adabiyotlar va boshqa ilmiy-texnik axborotlarni o‘rganish va tizimlashtirish;

– texnik vositalar, tizimlar, jarayonlar, qurilmalar, materiallar va yangi turdagi tikuv materiallarining tarkibi va texnologiyasini amaliyotga tatbiq etish, mashinalar va avtomatlashtirilgan oqimlarni sinovdan o‘tkazishda zarur bo‘lgan tashkiliy ishlarda ishtirok etish;

– zarur usullar va tadqiqot vositalaridan foydalangan holda materiallar va yengil sanoat mahsulotlari sifat ko‘rsatkichlarining holati va dinamikasini tahlil qilish qobiliyati (ON-1);

– ilmiy-texnikaviy axborotni, mahalliy va xorijiy tajribani o‘rganishga tayyorlik (hozirlik), texnologik jarayonlar va jihozlarni takomillashtirish bo‘yicha tadqiqotlarda ishtirok yetish, olingan natijalarni amaliyotda qo‘llash istagi (ON-2);

– tadqiqot natijalari bo‘yicha taqdimotlar, ilmiy-texnik hisobotlar va ma’ruzalarni tayyorlash qobiliyati (ON-3);

– respublika va horijda chop etilgan tikuvchilik texnologiyalariga oid ilmiy-texnik axborotlarning ilmiy manbalarini o‘rganish;

– mavzu (topshiriq) bo‘yicha ilmiy-texnikaviy ma’lumotlarni yig‘ish, ishlov berish, tahlil qilish va olingan malumotlarni tizimlashtirishda ishtirok etish;

– ilmiy-tadqiqot natijalarini va ishlanmalarni amaliyotga tatbiq etishda qatnashish

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

– kichik ijrochilar jamoalari ishini tashkil etish va boshqarish, birlamchi ishlab chiqarish bo‘linmalari ishining operativ rejalarini ishlab chiqish va amalga oshirishni boshqarish;

– tasdiqlangan shakllar bo‘yicha texnik hujjatlarni, shuningdek belgilangan hisobotlarni tayyorlash;

– iqtisodiy tahlil asosida ilmiy-texnikaviy va tashkiliy yechimlarni tanlash va asoslash uchun dastlabki ma’lumotlarni tayyorlash;

– yangi jarayonlar yoki texnologiyalarning innovatsion salohiyatini baholash;

– yengil sanoat mahsulotlarini loyihalash bo‘yicha dastlabki axborot ma’lumotlarini yig‘ish va tahlil qilish;

- loyihalash, ishchi texnik hujjatlarni ishlab chiqish va tugallangan loyiha va muhandislik ishlarini bajarish va rasmiylashtirish;
- ishlab chiqilgan loyihalar va texnik hujjatlarning standartlar, texnik shartlar va boshqa meyoriy hujjatlarga muvofiqligini nazorat qilish;
- loyihalarning texnik-iqtisodiy asoslanishini o'tkazish.
- amaldagi texnologik asbob-uskunalarining ishlashini ta'minlash, ularni yaroqli holatda ushlab turish va qayta tiklash;
- zamonaviy axborot texnologiyalar tizimidan foydalanish bilan bog'liq bo'lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash uslublari va mexanizmlarini ishlab chiqish;
- ishlab chiqarish jarayonlarining atrof-muhit muhofazasi, yong'in, texnika va mehnat xavfsizligi talablariga mosligini monitoring qilish;
- kasbga oid muammolar yechimlarini amaliyotga tatbiq etish;
- bajarayotgan faoliyati bo'yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirgan ishining natijalarini baholash;
- kasbiy etika kodeksiga rioya qilish.

Loyihaviy-texnologik faoliyatda:

- tikuv buyumlarini ishlab chiqarishda xom ashyo va materiallarning fizik-mexanik va kimyoviy xossalari, mahsulotlarning texnik-ekspluatatsion ko'rsatkichlari, moddiy balans, ishlab chiqarish rejimlari va normalari, ishlab chiqarishning asosiy (texnologik) va yordamchi jarayonlari haqida tasavvurga ega bo'lishi, texnologik reglament asosida ishlab chiqarish jarayonlarini tanlash, tikuv buyum detallariga va uzellariga ishlov berish va mahsulotlarni ishlab chiqarish loyihasini tuzishni amalga oshirish;
- namunaviy texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularni qo'llash qobiliyatiga ega bo'lishi;
- avtomatlashtirilgan tizimlarning instrumental vositalari va muhitlarini rivojlantirish va ulardan foydalanish qobiliyatiga ega bo'lishi;
- loyihaviy va dasturiy hujjatlarni ishlab chiqish;
- amaliyotda axborot texnologiyalarning xalqaro va kasbiy standartlarini, zamonaviy paradigma va metodologiyalarni, instrumental va hisoblash vositalarini tayyorgarlik ixtisosligiga mos ravishda qo'llash.

Axborot-tahliliy faoliyatida:

- boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun tashkilotning tashqi va ichki muhiti omillari to'g'risidagi ma'lumotlarni to'plash, qayta ishlash va tahlil qilish;
- qaror qabul qilish, faoliyatni rejalashtirish va boshqarish uchun ma'lumot to'plash, tashkilotning ichki axborot tizimini yaratish va uning ishlashini boshqarish;
- tashkilotning ichki hujjat aylanish tizimini ishlab chiqish va boshqarish, tashkilotlar faoliyatini turli ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlar bazasini yuritish;
- loyihalar samaradorligini baholash;
- axborot-tahlil faoliyati natijalari bo'yicha hisobot tayyorlash;
- boshqaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

2. 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1.Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olish;
- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga xos hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilish;
- axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatida qo'llay bilishi, axborotlarni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish;
- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida tassavvurga ega bo'lish.

2.2 Kasbiy kompetensiyalar:

- me'yoriy-huquqiy hujjatlarni izlash, tahlil qilish va o'zlarining professional faoliyatlarida foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- qabul qilingan qarorlarning ijtimoiy ahamiyati nuqtai nazaridan javobgar bo'lish va tashkiliy va boshqaruv qarorlarini topish qobiliyatiga ega bo'lishi;
- ta'lim yo'nalishiga muvofiq kasb faoliyati sohalarida erishilgan asosiy yutuqlar, muammolar va ularning rivojlanish istiqbollari haqida tasavvur hosil qilishi;
- muhandislik fizikasi doir uslublar, uning texnikaga oid boshqa fanlar bilan o'zaro bog'likligi, o'rni, mexanika va uning ahamiyati, optika va texnologik uskunalardagi optik qurilmalar, issiqlik texnikasi va uning texnologik uskunalarda qo'llanishi, elektr tizimlari va ularni qo'llanishi, fotonika va uning ahamiyatini;
- texnik tizimlarda axborot texnologiyalari vazifalari, yo'nalishlari va uslublari, texnik tizimlarda ma'lumotlarni saqlash, qayta ishlash va uzatish usullari, axborot texnologiyalarining zamonaviy texnik vositalari, ma'lumotlarni qayta ishlash dasturlari;
- muhandislik va kompyuter grafikasining yo'nalishlari va uslublari, geometrik shakllarni analiz va sintez qilish, uch o'lchamli jismlarni tekislikdagi proyeksiyalarini qurish, geometrik modellashtirish usullarini o'rganish, kompyuterda modellashtirish usullarini;
- metrologiya va standartlashtirish yo'nalishlari va uslublari, texnologik jarayonlarning omillarini o'lchashda metrologik ta'minot, o'lchash vositalarini ko'rikdan o'tkazish, omillarni o'lchash usullari va uskunalari, standartlarning turlari, standartlarni ishlab chiqish va tasdiqlash tartibini;

- isqtisodiyot va menejmenti yuzasidan korxonada faoliyatini rejalashtirish, moddiy va moliyaviy resurslarni qidirish, korxonada faoliyatini boshqarish va ijroni nazorat qilishni;

- sanoat ekologiyasi borasida tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, atrof muhit ifloslanishini oldini olish, chiqindilarni tozalash, ekologik toza manbaalardan foydalanishni;

- amaliy mexanika bo'yicha mashina va mexanizmlar nazariyasi, asosiy tushunchalar, kinematik juftlikning erkinlik darajasi, mexanizmlarning kinematik tahlili, mashinalarning dinamik tahlili, materiallar qarshiligining asosiy tushunchalari, real konstruksiya va uning hisoblash chizmasi, ta'sir etayotgan kuchlar va tayanch reaksiyalari, mashina detallari, asosiy tushunchalar, zamonaviy mashinalarga qo'yiladigan talablar, mashina detallariga ta'sir etayotgan kuchlar, mashina detallarini loyihalash bosqichlari;

- kostyum grafikasi grafikasi va kompozitsiyasi rassom ijodini namoyish etishdan tashqari, o'zida mujassam etgan texnik xususiyatlarini, ijodiy faoliyat va ishlab chiqarishni loyihalash tizimini shakllantirishni;

- tikuv buyumlarini kompyuterda loyihalash 3d va kiyim avtomatlashtirilgan dasturiy ta'minotda kiyim loyihalash;

- tikuvchilikda innovatsion materiallar yuzasidan matolarning turlari, tabiiy va kimyoviy matolar, ularning kimyoviy tarkibi va tuzilishi, to'qimachilik maxsulotlarining turlari, noto'qima materiallar, trikotaj va to'qimalarning tuzilishi, ularning xususiyatlari, to'qimachilik maxsulotlarini sinash usullarini;

- kiyim va ergonomika bo'yicha moda yo'nalishi, kostyum kompozitsiyasi asoslariga mos ravishda, turli shakl, bichim, kiyim modellarini loyihalash amaliy ko'nikmalarini shakllantirish, tipaviy va notipaviy qomatlarga kiyim konstruksiyasini qurish va modellashtirish, ergonomika asosida kiyim konstruksiyasiga qo'shimchalar kiritishni;

- tikuvchilikda innovatsion texnologiyalar resurstejamkor texnologiyalar asosida kiyimga ishlov berishning zamonaviy usullaridan foydalanish, tikuvchilik sanoatida ilmiy- texnik rivojlanishi yo'llari va ularni rivojlantirishdagi asosiy qoidalarni o'rganish; kiyimga ishlov berish usullarini bilish, kiyimga ishlov berishda zamonaviy texnika va texnologiyadan foydalanish to'g'risida *nazariy bilimlar, amaliy mahorat va ko'nikmalariga ega bo'lshi kerak.*

2.3. Umumiy va kasbiy kompetentsiyalarni egallashni ta'minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo'yiladigan talablar.

Talabalar umumiy va kasbiy kompetentsiyalar, bilim va ko'nikmalarni egallashi o'quv rejasiga mantiqiy ketma-ketlikda kiritiladigan majburiy va tanlov fanlarni o'zlashtirish, amaliyotlarni o'tish hamda boshqa o'quv mashg'ulot va akademik vazifalarni bajarish yordamida amalga oshiriladi.

Majburiy fanlar - bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha bevosita umumiy va kasbiy kompetentsiyalarni egallashga qaratilgan, zarur tayanch bilim va ko'nikmalarni ta'minlaydigan fanlar majmuasidir.

Tanlov fanlari - ta'lim yo'nalishi doirasida ixtisoslashuvdan kelib chiqib chuqurlashtirilgan, qo'shimcha bilim berish, bevosita ixtisosligi uchun zarur kompetentsiyalarni kengaytirishga xizmat qiladigan, shuningdek, talabning shaxsiy

qiziqishlari, ijodiy yondashuvlari va iqtidorini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan fanlar majmuasidir.

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha quyidagi amaliyotlar o'tkaziladi:

malakaviy amaliyot - umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg'unlashtirish, tegishli amaliy ko'nikmalar, kompetentsiyalar va malakalarni shakllantirishga qaratiladi.

2.3.1. Kvalifikatsiya: texnolog, muhandis

2.3.2. 60721400 – Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta'lim yo'nalishi uchun ajratilgan o'quv fanlari, bloklar bo'yicha soatlar va kreditlar:

Ўқув fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Kunduzgi ta'lim shakli uchun fanlarga ajratilgan soat	Ajratilgan kredit
Majburiy fanlar	4650	155
Tanlov fanlar	1500	50
Malakaviy amaliyot	600	20
Yakuniy davlat attestatsiyasi	450	15

2.3.3. 60721400 – Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta'lim dasturining tuzilishi:

T.r.	Fanning malakaviy kodi	O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlari	Umumiy yuklamani ng hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Semestr i
1.00		Majburiy fanlar	4650	155	
1.01	O'RT1104	O'zbek (rus) tili	120	4	1
1.02	XT11209	Xorijiy tillar	270	9	1,2
1.03	O'EYT1204	O'zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	2
1.04	FAL1404	Falsafa	120	4	4
1.05	DIN1304	Dinshunoslik	120	4	3
1.06	OM11210	Oliy matematika	300	10	1,2
1.07	MFIZ11210	Muhandislik fizikasi	300	10	1,2
1.08	KIM1205	Kimyo	150	5	2
1.09	TTAT1106	Tikuvchilikda axborot texnologiyalari va WEB dizayn	180	6	1
1.10	MKG1106	Muhandislik va kompyuter grafikasi	180	6	1
1.11	MSS1505	Metrologiya, standartlashtirish va ser-	150	5	5

		tifikatlashtirish			
1.12	ICHRTQ1705	Ishlab chiqarishni rejalashtirish va tashkil qilish	150	5	7
1.13	SE1604	Sanoat ekologiyasi	120	4	6
1.14	AM1404	Amaliy mexanika	120	4	4
1.15	KKGK12311	Kostyum kreativ grafikasi va kompozitsiyasi 1,2	330	11	2,3
1.16	KISHCHJ1456720	Tikuv buyumlarini kompyuterda loyihalash 1,2,3,4	600	20	4,5,6,7
1.17	TBM1305	Tikuvchilikda innovatsion materiallar	150	5	3
1.18	KE1345620	Kiyim va ergonomika 1,2,3,4	600	20	3,4,5,6
1.19	TIF1345619	Tikuvchilikda innovatsion texnologiyalar 1,2,3,4	570	19	3,4,5,6
2.00		Tanlov fanlar	1500	50	
2.00		<i>Tanlov fanlar</i>	1500	50	3,4,5,6,7
		Jami:	6150	205	
		Malakaviy amaliyot	600	20	4,6,8
		Yakuniy davlat attestatsiyasi	450	15	8
		Jami:	1050	35	
		HAMMASI	7200	240	

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

kasbiy faoliyat turi, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat sohasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va o'quv dasturlari, profil, o'qib-o'rganish natijalari, tarmoqlar va sohalar, malaka talablari, bakalavriatning o'quv jarayoni, o'lchov tipologiyasi, joylashma, tikuv buyumlari texnologiyasini loyihalash, tikuv buyumlari texnologiyasi, tikuvchilik jihozlari, namlab isitib ishlov berish, kasbiy faoliyat turlari, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat obyektlari, kasbiy faoliyat jabhasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va fan dasturi (bakalavriat dasturi), o'quv jarayoni, pedagogik, texnologik loyihalash, ilmiy-pedagogik ish, malakaviy amaliyot, bitiruv malakaviy ishi, davlat attestatsiyasi, mustaqil ta'lim, malaka talabi, o'quv jarayoni, ishlab chiqarish, loyihalash, ilmiy-tadqiqot jarayoni.

Ishlab chiquvchilar, kelishilgan asosiy turdosh oliy ta'lim muassasalari
hamda kadrlar iste'molchilari

ISHLAB CHIQUILGAN:

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti

Rektor D.Vaxabov

2023 yil « 15 » 07

M.O'.

KELISHILDI:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim,
fan va innovatsiyalar vazirligi
huzuridagi Oliy ta'limni rivojlantirish
tadqiqotlari va ilg'or texnologiyalarni
tatbiq etish markazi

Direktor SH.Yakubov

2023 yil « 7 » 08

M.O'.

Toshkent to'qimachilik va yengil
sanoat instituti

Rektor D.Vaxabov

2023 yil « 15 » 07

M.O'.

“Betlis Tekstil” MCHJ direktori

 V.Xamroev

2023 yil « 14 » 07

M.O'.

“MODJIK” MCHJ direktori

 S.T.Eshmonov

2023 yil « 14 » 07

M.O'.

Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti
60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida
kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha ma-
laka talablari va o‘quv rejasining ishlab chiquvchilar, turdosh oliy ta’lim
muassasalari va asosiy kadrlar iste‘molchilari o‘rtasida

KELISHUV DALOLATNOMASI

Toshkent sh.

“ 15 ” 07 2023 yil

Biz quyida imzo chekuvchilar Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti rektori prof. S.M.Turabdjano, Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti rektori D.Vaxabov, Jizzax politexnika instituti rektori A.Usmonkulovlar birgalikda TTESida ishlab chiqilgan quyidagi bakalavriat ta’lim yo‘nalishining malaka talablari va o‘quv rejasini mazmuni bilan tanishib chiqib, kelishuv xaqida ushbu dalolatnomani tuzdik:

60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar)

Malaka talablari hamda o‘quv rejani ishlab chiqilishida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 8 oktyabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi 5847-son farmoni, 2017 yil 20 apreldagi “Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PQ-2909-son, 2017 yil 27 iyuldagi “Oliy ma’lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iktisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-3151-son, 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta’minlash bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-3775-son Qarorlari va 2023 yil 15-iyundagi “2023/2024 o‘quv yili uchun davlat oliy ta’lim muassasalariga o‘qishga qabul qilishning davlat buyurtmasi parametrlari to‘g‘risida”gi F-31-son Farmoyishiga hamda oliy ta’lim sohasini tartibga soluvchi boshqa me‘yoriy-huquqiy hujjatlar, shuningdek, xalqaro talablarga asoslangan. Mazkur malaka talablari va o‘quv rejalarining ishlab chiqilishida asosiy kadrlar iste‘molchilari tomonidan qo‘yilgan talablar ham inobatga olingan. Ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha malaka talablari o‘quv reja va fan dasturlari hamda boshqa hujjatlarni yaratish uchun asos bo‘lib hisoblanadi. Ishlab chiqilgan malaka talablari va o‘quv rejani o‘rnatilgan tartibda tasdiqqa tavsiya etish mumkin.

Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti rektori

S.M. Turabdjano

Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti rektori

D. Vaxabov

Jizzax politexnika instituti rektori

A. Usmonkulov

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat institutida ishlab chiqilgan 60721400 – Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta'lim yo'nalishi bo'yicha oliy ma'lumotli bakalavrlar tayyorlashning tayyorgarlik darajasi va zaruriy bilimlar mazmuniga qo'yiladigan talablar yangilangan malaka talablari va o'quv rejasiga

TAQRIZ

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat institutida 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta'lim yo'nalishi malaka talablarini ishlab chiqilishida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi PQ-3775-sonli qarori O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 21 yanvardagi “To'qimachilik va tikuv-trikotaj korxonalarida chuqur qayta ishlash va yuqori qo'shilgan qiymatli tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni hamda ularning eksportini rag'batlantirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-53-son Farmoni qoidalari va tamoyillariga amal qilingan.

60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta'lim yo'nalishi bo'yicha tuzilgan yangilangan malaka talablari va o'quv rejasini xorij tajribasi asosida uyg'unlashtirilgan, ta'lim oluvchilarda chuqur bilim, mustaqil fikrlash, yuksak kasb-kop malakasi shakllanishini ta'minlashga alohida e'tibor qaratilgan, bakalavrlarning fanlarni o'zlashtirish jarayonida tajriba, ko'nikmalar hamda tasavvurga ega bo'lish, qo'yilgan talablarni bilishi va ulardan samarali foydalana olish kabilar to'g'ri ko'rsatilgan. Malaka talablari va o'quv rejasida fan oldida turgan dolzarb muammolarni o'rganish va ularni ijobiy yechimini izlab topishda zamonaviy uslub va texnologiyalarga, seminar mashg'ulotlariga, mustaqil bilim olish hamda olingan ma'lumotlarni tahlil qilishga keng o'rin berilgan.

Malaka talablarini ishlab chiqishda talabning kelgusida faoliyat olib boradigan ob'ektlari misolida fan va texnikaning ilg'or yutuqlaridan foydalangan holda jahon ta'lim makoniga integrallashtirish tamoyillariga amal qilingan. Malaka talablaridagi bloklar bo'yicha fanlar tarkibi, ularning o'zaro nisbatlari bitiruvchilarning tanlagan mutaxassisligi bo'yicha olgan nazariy bilimlarini amaliyotda qo'llay olish ko'nikmasini kuchaytirish nuqtai nazaridan qayta ko'rib chiqilgan. Fanlarni shakllantirishda ularning mazmuni jihatidan izchilligi ta'minlangan bo'lib, bugungi kun talabidan kelib chiqib yangi fanlar kiritilgan.

Malaka talablari va o'quv rejasini ishlab chiqishda asosiy kadr iste'molchilari bo'lgan korxonalar va tashkilotlarning talab hamda takliflari inobatga olingan.

Xulosa qilib aytganda, 60721400 –Yengil sanoat texnologiyalari va jihozlari (tikuvchilik sanoatida kreativ loyihalash va innovatsion texnologiyalar) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlash uchun tuzilgan yangilangan malaka talablari va o'quv rejasini oliy ta'lim o'quv jarayonini jahon andozalari darajasiga yetkazishga yo'naltirilgan bo'lib, har tomonlama yetuk mutaxassislar tayyorlashga oid masalalarni o'z ichiga olgan va sifatli tuzilgan, O'zbekiston Respublikasi davlat standaptlash tizimi qoidalari talablarini qoniqtiradi hamda uni tasdiqlashni taklif qilaman.

“MODJIK” MCHJ direktori

S.T.Eshmonov

